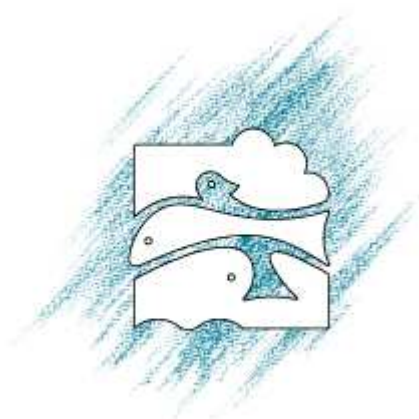

ADVIES VAN HET INSTITUUT VOOR NATUURBEHOUD A.2003.56

Advies aan AWZ afdeling Zeeschelde voor het aanplanten van Riet (*Phragmites australis*) ter hoogte van de dijkwerken tussen Heusdenbrug en Ringvaart (RO Melle).

Nummer : IN.A.2003.56
Datum : 21 – maart – 2003
Auteurs: Vandevoorde Bart & Van den Bergh Erika
Vragen naar : Vandevoorde Bart
Geadresseerde : Vladimir Kostadinov & Leo Meyvis
Administratie : Administratie Waterwegen en Zeewezen
Afdeling : Zeeschelde
Datum aanvraag : 20 – februari - 2003
Referentie aanvrager: mondelinge vraag ir. Vladimir Kostadinov
Aantal bladzijden : 5

1. Aanleiding

Voor de dijkwerken tussen Heusdenbrug en de Ringvaart (RO) te Melle werd geopteerd om geen gebruik te maken van breuksteenbestorting maar in plaats daarvan Riet (*Phragmites australis*) aan te planten. Deze aanplant moet er voor zorgen dat er zich op relatief korte termijn een gesloten oevervegetatie ontwikkelt wat het afkalven van de nieuwe dijk dient te voorkomen en kansen biedt voor natuurlijker schorontwikkeling dat. Het Instituut voor Natuurbehoud verstrekte advies omtrent enige aspecten van deze aanplanten (YSEBAERT *et al.* 2000).

Dit advies werd overgenomen in de aanbesteding van de werken. Gezien de werken zich in de finaliserende fase bevinden en er geadviseerd werd om de rietstekken aan te planten in de periode 15 maart - 1 mei, werd er naar aanleiding van uw mondelinge vraag (20/02/2003) op 13 maart 2003 een terreinbezoek aan de projectsite gebracht ter prospectie van de huidige toestand. Hierbij is nagegaan of het aanplanten van rietstekken al dan niet vereist is.

2. Methodiek

Tijdens het terreinbezoek werd het gehele traject afgewandeld tussen Heusdenbrug en de Ringvaart (RO, Melle). Hierbij werd visueel nagegaan of er zich nu reeds voor de aanplant al dan niet wortelstokken in het sediment bevinden van Riet of andere helofyten zoals Gele lis (*Iris pseudacorus*), Rietgras (*Phalaris arundinacea*), Ridderzuring (*Rumex obtusifolius*), Dotterbloem (*Caltha palustris var. araneosa*), Harig wilgenroosje (*Epilobium hirsutum*), etc.

Mochten er momenteel reeds voldoende wortelstokken van de vernoemde plantensoorten of andere aanwezig zijn, zou het niet meer nodig zijn om nog extra Riet aan te planten. Helofyten in het algemeen en Riet in het bijzonder zijn namelijk vanaf het moment dat ze een standplaats hebben gekoloniseerd in staat om op één groeiseizoen een sterk net van wortelstokken uit te bouwen (WEEDA *et al.* 1994).

3. Resultaten

Aan de hand van een aantal foto's wordt geïllustreerd dat er zich momenteel reeds heel wat wortelstokken van voornamelijk Riet in het sediment bevinden. Naast Riet zijn ook wortelstokken van Gele lis, Grote brandnetel (*Urtica dioica*), Harig wilgenroosje, etc. aangetroffen, zij het in mindere mate. De grootste dichtheden bevinden zich dichtst tegen de Schelde (originele specie) en dalen naar de dijkkrui toe (aangevoerde specie). Op de rand van het schorklif bevindt zich momenteel zelfs her en der overjaars Riet.

Figuur 1: Foto van de nieuwe dijk vanaf Heusdenbrug waarop de aanwezigheid van Riet te zien is in de vorm van wortelstokken en overjaars Riet.

Figuur 2: Detailopname van overzichtsfoto 1 waarop de wortelstokken en oude Rietstengels duidelijk te zien zijn.

Figuur 3: Opname stroomafwaarts van de uitwateringssluis, de dichtheid aan wortelstokken is er lager dan voorgaande en volgende.

Figuur 4: Detailopname van overzichtsfoto 3, echter iets meer stroomafwaarts dat opnieuw de aanwezigheid van wortelstokken en oude Rietstengels illustreert.

Figuur 5: Stroomafwaartse overzichtsfoto met op de achtergrond de R4.

Figuur 6: Detailopname van het nieuwe schor met oude stengels van Riet stroomafwaarts van de R4.

4. Besluit

Uit bovenstaande kunnen we besluiten dat er zich momenteel reeds voldoende wortelstokken in het sediment bevinden die mogelijks afkomstig zijn van originele specie. Vertrekkende vanuit deze wortelstokken zullen Riet en andere helofyten op korte of middellange termijn het nieuwe schor koloniseren en een aangesloten schorvegetatie doen ontstaan. Van het aanplanten van toekomstig Riet kan bijgevolg worden van afgezien. Zo wordt er bovendien vermeden dat zich door het aanplanten van Rietstekken allogenetische (niet gebiedseigen) variëteiten van Riet in het estuarium vestigen.

5. Referenties

WEEDA, E.J., WESTRA, R., WESTRA, CH., & WESTRA, T., 1994. Nederlandse oecologische flora: wilde planten en hun relaties 5. IVN, Amsterdam, 400 pp.

Ysebaert, T., Van den Bergh, E., & Hoffmann, M., 2000. Advies aan AWZ Afdeling Zeeschelde, betreffende de uitte voeren dijkwerken langs de Zeeschelde tussen Heusdenbrug en de Ringvaart (RO). IN A2000.83, Instituut voor Natuurbehoud, Brussel, 2 pp.